

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՑՆԾՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՐ

այ ժողովուրդը, Սովետական Միության եղբայրական ժողովրդների հետ միասին, Էդյեմբերի 7-ին անհուն ցնծությամբ ու մեծ հպարտությամբ տոնեց Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեւոլյուցիայի փառապանծ 30-ամյակը:

Հետամնաց ցարական Ռուսաստանը, շնորհիվ Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեւոլյուցիայի, երեք տասնամյակ կազմող համեմատաբար կարճ ժամանակամիջոցում կերպարանափոխվեց անհանաչելիորեն: Վերջ տրվեց նրա տնտեսական ու կուլտուրական հետամնացությանը և նա դարձավ գերեզմարդյունաբերության ու մեքենայացված գյուղատնտեսության երկիր, առաջավոր գիտության ու կուլտուրայի երկիր, ազգերի անխորտակ դաշինքի, անխախտ բարեկամության ու եղբայրության երկիր:

Հայրենական Մեծ Պատերազմի օրերին սովետական կենսունակ, հզոր, անասան ու միասնական ժողովուրդը և նրա անպարտելի բանակը անհողողող կերպով պատվար կանգնելով ֆաշիստական մոլեգնած հորդանների առջև, ոչ միայն իրենց ազատությունն ու անկախությունը պաշտպանեցին, վերջնական պարտության մատենելով բշտամուն, այլև համաշխարհային ֆաշիստականությունը փրկեցին վերահաս անխուսափելի կործանումից և ազատագրեցին Եվրոպայի ժողովուրդներին ֆաշիստական ստրկությունից:

Պատերազմից հետո էլ սովետական ստեղծագործ ժողովուրդը, հաղթանալով պատերազմի հետևանքով առաջացած դժվարությունները, աշխատանքային մեծ խանդավառությամբ ձեռնամուխ եղավ հետպատերազմյան հնգամյակի աշխատանքներին: Եվ մինչդեռ պատերազմին մասնակցած ու պա-

տերազմի քառերաբեմ դարձած շատ երկրներ այսօր տնտեսական ծանր տագնապ են ապրում, Սովետական Միությունը Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեւոլյուցիայի պանծալի 30-ամյակը դիմավորում է տրևտեսական ու կուլտուրական բնագավառներում ձեռք բերած հսկայական նվաճումներով:

Սովետական Միության միջազգային դիրքի օրեցօր է՛լ ավելի հզորացումը, նրա տնտեսական ու կուլտուրական առաջատեսությունը նրա բշտամիների համբարում, բշտամիներ, որոնք աշխարհը անբաժան կերպով տիրելու ցնորամիտ մոլուցքով բռնված մի նոր պատերազմ են նյութում Սովետական մեծագոր երկրի դեմ: Սակայն, Սովետական Միությունը, ժողովուրդների խաղաղության ու անվտանգության մեծ պաշտպանը, անշեղորեն ընթանում է խաղաղասեր ժողովուրդների ավանգարդում, անհաշտ պայքար մղելով պատերազմի բոլոր տիպի հրձիգներին: Համաշխարհային նոր սպանդի շատսպովներին ու կազմակերպիչների դեմ, ֆոդազերծ անելով նրանց իմպերիալիստական, հրեշային պլանները և ստոր դավերը:

Սովետական բազմամիլիոն ժողովուրդը հավերժ փառքի հոյակապ ուղի է անցել այդ երեսուն բազմաբովանդակալից տարիներում ու այսօր բաժանի հպարտությամբ նա մի հետադարձ հայացք է նետում իր անցած հաղթական ուղուն. այդ երեսուն տարիները հանդիսացել են անդու ու աննկուն պայքարի, աշխատանքային ու մարտական սխրագործությունների, մտավոր, կուլտուրական ու տնտեսական բուռն աճի, աննախընթաց հայտնուն վերելքի տարիներ:

Այսօր սովետական բազմազգ ժողովուրդը շերմ սիրո, անհուն երախտագիտության թզգացմունքներով է համակված հանդեպ սովե-

տական իշխանության, հանդեպ սովետական ժողովրդի համաշխարհային պատմական մեծագույն հաղթանակների կազմակերպիչ ու ոգեշնչող մեծահանճար Ստալինի:

Նախկին ցարական Ռուսաստանում բնակվող ազգությունների կյանքում Հոկտեմբերյան Ռեվոլյուցիան բախտորոշ դեր է խաղացել: Հոկտեմբերյան Ռեվոլյուցիայի բոլոր արևի հառապյալներով շերտացած և ռուս մեծ ժողովրդի շուրջը համախմբված, այժմ իրենց տնտեսական ու կուլտուրական զարգացման ոսկեդարն են ապրում նախկինում հետամնաց ու իրավագուրկ շատ ազգություններ:

Հոկտեմբերյան Ռեվոլյուցիան հատկապես խոշոր բախտորոշ դեր է խաղացել հայ բազմաշաշար ժողովրդի կյանքում: Հայ ժողովուրդը և՛ իր ֆիզիկական գոյության և՛ այսօրվա երջանիկ կյանքի համար պարտական է միայն ու միայն Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեվոլյուցիային, որը նրան և՛ խաղաղություն բերեց, և՛ ազգային վերածնության հնարավորություն:

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ Ռեվոլյուցիայի պանծալի 30-ամյակի տոնակատարությանը հաջորդեց Սովետական Հայաստանի 27-րդ տարեդարձի տոնակատարությունը:

Նոյեմբերի 29-ին հայ ժողովուրդը մեծ խանդավառությամբ նշեց Սովետական Հայաստանի 27-րդ տարեդարձը:

Ուղիղ 27 տարի առաջ, նախասովետական Հայաստանը իրենից բշտառության ու արյան ծով էր ներկայացնում: Իմպերիալիստական տերությունների վարած ֆադաֆականության և այդ տերությունների հյուս կամակատար դաշնակների սխրամոռյալ տիրապետության շնորհիվ Հայաստանում զարհուրելի դժոխային կացություն էր ստեղծվել. լիակատար ֆաշիզմ էր երկրի տնտեսությունը և բուրժուական վայրագ արշավանքի հետևանքով ըստպանալիքի տակ դրվել մի բուռն հայ ժողովրդի ֆիզիկական գոյությունը: Հայ ժողովրդի օրհասական այդ օրերին նրան օգնության ձեռք չմեկնեցին բազմիցս բարեկամության նենգ ու պատիր խոստումներ անող իմպերիալիստական տերությունները:

Անտանտայի կողմից խաբված, տմարդի կերպով լվված ու կործանման անդնդի եզրին հասցված հայ ժողովուրդը 1920 թվի նոյեմբերյան օրերին տապալեց դաշնակների անարգ ու արյունոտ լուծը: Այդ օրերին ռևոլյուցիայի դրոշ պարզած հայ ժողովրդի

կոշիկն արձագանքեց Սովետական Ռուսաստանը, որի եղբայրական օգնության շնորհիվ 1920 թվի նոյեմբերի 29-ին Հայաստանում սովետական կարգեր հաստատվեցին ու հայ ժողովուրդը փրկվեց ֆիզիկական բնաջնջումից:

Հայաստանում սովետական կարգեր հաստատվելուց հայ ժողովրդի դարավոր պատմության մեջ մի նոր ու փառավոր դարաշրջան սկսվեց: Սովետական իշխանության 27 տարիներում Հայաստանը կերպարանափոխվեց և դարձավ արդյունաբերության ու մեքենայացված գյուղատնտեսության երկիր, առաջավոր գիտության, կուլտուրայի, արվեստի երկիր: ՍՍՄՄ ժողովուրդների եղբայրական բնտանիքում ծաղկել ու բարգավաճել է Հայաստանը ու դարձել Սովետական Միության առաջավոր սեսայութիկաներից մեկը: Սովետական իշխանության տարիներին սեսայութիկայում ստեղծվել են արդյունաբերական նոր նյութեր, բարգավաճել է գյուղատնտեսությունը, փարթամորեն ծաղկել են գիտությունն ու արվեստը, անել են ֆադաֆներն ու գյուղերը:

Հրնվում է հայ մարդու սիրտը ի տես այս չհնաղ ու աննախընթաց նվաճումների:

Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ ռևոլյուցիայի 30-ամյակը և Սովետական Հայաստանի 27-ամյակը Հայրենիքում գտնվող արյունակից եղբայրների ու փայրերի հետ միասին հայրենի հարազատ հողի վրա դիմալարեցին հաև ավելի ֆաև 85 հազար հայրենեդարձ հայեր, որոնք օտար երկնակամարի տակ երկար տարիներ դեգերելուց հետո վերադարձել են իրենց սիրասուն Հայրենիք և լծվել նրա շինարարությանը, իրենց երջանիկ կյանքի ու վառ ապագայի կերտմանը:

Հայաստանի ազգաբնակչության համար համաժողովրդական տոնի օր հանդիսացավ նաև սույն տարվա դեկտեմբերի 21-ը: Այդ օրը տեղի ունեցան սեսայութիկայի շրջանային, ֆադաֆային, գյուղական և ավանային սովետների ընտրությունները: Ամենուրեք ընտրությունները վերածվեցին հայրենասիրական խանդավառ ցույցերի: Հայ ժողովրդի զավակները ֆվետուսիտերին մոտեցան խոնր երախտագիտության զգացմունքով, մեծ Ստալինի անունը շրքներին, Ստալինի, որի անվան հետ են կապված Սովետական անձայրածիր Հայրենիքի տնտեսության, գիտության ու արվեստի ծաղկումը, Հայրենա-

կան Մեծ Պատերազմի հաղթական ավարտը, պատերազմի հետևանքով առաջացած դժ-վարությունների արագ հաղթահարումը, սովետական մարդկանց հանդեպ տածվող անսահման հոգատարությունը, ինչպես նաև հայ ժողովրդի ազգային վերածնունդը, նրա խաղաղ, ապահով, երջանիկ կյանքը և սրբությունով մեկ ցրված տարագիր հայության վերադարձը իր սիրասուն Հայրենիք՝ Սովետական Հայաստան:

Անհուն են մանավանդ մեր հայրենադարձ եղբայրների ու փայրերի տածած երախտագիտական զգացմունքները հանդեպ Մեծ Մարդու, ժողովրդների առաջնորդ մեծահան-նար Ստալինի: Նրանք ակտիվորեն ու մեծ խանդավառությամբ մասնակցեցին հա-րազատ հայրենի ռեսպուբլիկայի տեղական Սովետների ընտրություններին: Տասնյակ հազարավոր հայրենադարձներ օտարության մեջ, իրավազուրկ ապաֆաղափացու վիճակում, դեգերել են տարիներ շարունակ, իսկ այսօր նրանք, որպես սովետական լիիրավ քաղա-քացիներ, իրենց կյանքում առաջին անգամ հնարավորություն են ստանում ոչ միայն ընտրելու, այլև ընտրվելու: Հարյուրավոր հայրենադարձներ աշխատավորների տեղական Սովետների ղեկավարության ղեկավարներ են առաջադրվել: Բոլոր հայրենադարձների

երախտագիտական զգացմունքների արտահայտություն կարելի է համարել այն խոս-քերը, որ գրել է հայրենադարձ ընտրող Վ. Փաշալեզյանը Լենինականի № 24 ընտրա-կան տեղամասի խցիկում բողած իր հետևյալ նամակում.—

«Արդյոք կա՞ սովետական մի քաղաքացի, որ այս օրերին ինքն իրեն աշխարհի ամե-նախաբար մարդը շնամարի: 47 տարեկան եմ, շրջել եմ աշխարհի բոլոր երկրները, բայց առաջին անգամ, որպես մարդ, իրավունք ստացա ընտրության մասնակցելու Սովե-տական Հայաստանում: Ես փնտրվելու եմ Լենինի-Ստալինի մեծագործ պարտիայի և անպարտիականների բոլոր թեկնածուների օգտին: Այս ամենի համար, մարդկային իմ իսկական իրավունքը ձեռք բերելու համար, շնորհակալության իմ առաջին խոսքն եմ ուղղում Մեծ Ստալինին և ամբողջ սրտով գոչում.— Կեցցե մեր ազատարարը, հայ ժո-ղովրդի լավագույն բարեկամը»:

Տեսնելով նախկինում բազմատանջ հա-րազատ հայ ժողովրդի այսօրվա բարձր ու երջանիկ կյանքը Սովետական Մեծ Միու-թյան ժողովրդների եղբայրակցության հզոր ընտանիքում, իրեն հոգեպես մխիթարված ու երջանիկ է զգում հայ հայրենասեր հոգե-րանությունը:

